

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 58/05-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2005 prerokoval sťažnosť JUDr. J. M. a A. M., obaja bytom Ž., zastúpených advokátkou JUDr. L. P., K., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom Bratislava II v konaní sp. zn. 14 Nc 45/97, a takto

r o z h o d o l :

Konanie o sťažnosti JUDr. J. M. a A. M., v ktorej namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom Bratislava II v konaní sp. zn. 14 Nc 45/97 z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2005 doručená sťažnosť JUDr. J. M. a A. M., obaja bytom Ž. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. L. P., K., ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaniach sp. zn. 14 Nc 45/97 a 19 C 215/97.

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí uznesením č. k. III. ÚS 58/05-9 z 23. februára 2005 prijal sťažnosť sťažovateľov v časti, v ktorej sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní okresného súdu sp. zn. 14 Nc 45/97, na ďalšie konanie, pričom vo zvyšnej časti sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že 16. apríla 1997 podali a 29. apríla 1997 upresnili na okresnom súde návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby okresný súd zakázal odporcom nakladať s nehnuteľnosťou týkajúcou sa predmetu konania. Okresný súd v konaní sp. zn. 14 Nc 45/97 uznesením zo 16. mája 1997 vydal predbežné opatrenie a sťažovateľom uložil, aby v stanovenej lehote podali návrh na začatie konania vo veci samej, ktorý sťažovatelia podali 10. júla 1997 (konanie bolo vedené pod sp. zn. 19 C 215/97).

Okresný súd oznámil 24. novembra 1997 sťažovateľom, že vec sp. zn. 19 C 215/97 postupuje Okresnému súdu Bratislava I. Uvedené predbežné opatrenie nebolo podľa tvrdenia sťažovateľov ku dňu podania sťažnosti doručené odporcom, a teda nenadobudlo právoplatnosť.

Sťažovatelia opakovane podaniami napr. z 22. júna 1998, 3. septembra 1998, 10. novembra 1998, 16. septembra 1999 a 7. apríla 2000 okresnému súdu a Krajskému súdu v Bratislave prejavili svoju nespokojnosť s postupom okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovatelia vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiadali, aby ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní sp. zn. 14 Nc 45/97 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietáhov. Zároveň sťažovatelia požadovali priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 200 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou z 31. marca 2005 požiadal predsedníčku okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyjadrila k sťažnosti sťažovateľov. Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 20. apríla 2005 uviedla, že okresný súd sa po vydaní predbežného opatrenia 16. mája 1997 opakovane pokúšal doručiť predmetné uznesenie odporcom, ktorí sa na adrese uvedenej sťažovateľmi nezdržovali. Okresný súd po zistení adresy predmetné uznesenie odporcom doručil a uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. januára 2000. Predsedníčka okresného súdu sa vo svojom stanovisku zároveň vyjadrila, že sťažnosť sťažovateľov považuje za nedôvodnú.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľov, stanoviska predsedníčky okresného súdu a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 14 Nc 45/97, ktorý bol ústavnému súdu doručený 20. apríla 2005, ako aj spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 10 C 10/97, ktorý bol ústavnému súdu doručený 2. júna 2005, zistil, že uznesenie okresného súdu č. k. 14 Nc 45/97-10 zo 16. mája 1997, o ktorom sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nenadobudlo právoplatnosť, nadobudlo právoplatnosť 4. januára 2000 (č. 1. 10 spisu sp. zn. 14 Nc 45/97).

Ústavný súd z prehľadu spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 10 C 10/97 ďalej zistil, že odporkyňa M. F. (ďalej len „odporkyňa“) prevzala predvolanie na pojednávanie stanovené na 1. júl 1999 a zaslané na adresu B., 29. júna 1999. V zápisnici z pojednávania Okresného súdu Bratislava I z 2. septembra 1999 vo veci sp. zn. 10 C 10/97 odporkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že „*Ja bývam na ul. ..., ... v tomto byte bývame aj s manželom*“ (č. 1. 39 spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 10 C 10/97), pričom následne v spise nie je uvedená zmena adresy pobytu odporkyne.

Z uvedených skutočností ústavný súd považoval za preukázané, že aj keď odporkyni nebolo vykázané doručenie uznesenia okresného súdu č. k. 14 Nc 45/97-10 zo 16. mája

1997, ktoré jej okresný súd nariadil zaslať pokynom z 13. decembra 1999, predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť v zmysle obligatórnych náležitostí požadovaných ustanovením § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, lebo odporkyňa sa v dobe doručenia zdržiavala v mieste, kam jej bolo uvedené uznesenie adresované.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde „ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku“.

Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho súdneho poriadku „kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania)“. Podľa ustanovenia § 104 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku „ak ide o taký nedostatok konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví“.

Zisťovanie procesných podmienok konania pred ústavným súdom upravuje zákon o ústavnom súde inštitútom predbežného prerokovania (ustanovenie § 25 zákona o ústavnom súde). Ustanovenie § 31a citovaného zákona o primeranom použití ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v konaní pred ústavným súdom nevylučuje možnosť postupu ústavného súdu podľa ustanovenia § 103 Občianskeho súdneho poriadku, teda prihliadnuť kedykoľvek počas konania o sťažnosti na to, či sú splnené podmienky konania ustanovené zákonom o ústavnom súde. Ak ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti dodatočne zistí nesplnenie neodstrániteľnej podmienky konania pred ústavným súdom, konanie o sťažnosti zastaví podľa ustanovenia § 104 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku (napr. rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 202/02).

Vzhľadom na právoplatnosť uznesenia okresného súdu č. k. 14 Nc 45/97-10 zo 16. mája 1997, ktorá nastala 4. januára 2000, sťažnosť sťažovateľov, ktorá bola ústavnému súdu doručená 25. januára 2005, a ustálenú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo (napr. rozhodnutia I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00), vznikla prekážka v konaní podľa ustanovenia § 104 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, ktorú nemožno odstrániť.

V zmysle ustanovenia § 36 zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 142 Občianskeho súdneho poriadku ústavný súd rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2005